

Hakea

Hakea sericea

Laatste update: 13-7-2022

Hakea is een groenblijvende struik of kleine boom die 2-5 m hoog kan worden. De plant heeft donkergroene naaldachtige bladeren met een scherp toegespitste punt. De bladeren hebben een diameter van 1 mm en een lengte tot 40 mm. De crèmekleurige bloeiwijzen staan van februari tot mei in de bladoksels. De vruchten zijn solitair, houtig, eivormig en 25-30 mm lang. De soort vormt een zaadbank in de boom zelf, doordat de vruchten zich pas openen na afsterven van een tak of de gehele boom. Hakea heeft een penwortel tijdens het zaailingstadium en maakt wanneer de plant volwassen wordt dikke zijwortels tot 4 m onder de grond.

Hakea sericea is één van de soorten van het zogeheten 'sericea-complex'. In de risicobeoordeling die ten grondslag ligt aan opname van hakea op de Unielijst wordt uitgegaan van de brede soortomgrenzing. De zeer sterk op hakea lijkende *H. decurrens* valt ook binnen deze brede opvatting van de soortomgrenzing van *Hakea sericea*.

Foto: Johan van Valkenburg (NVWA)

1. Aanwezigheid en effect in Europa

Stand van zaken in 2021

Hakea heeft zich gevestigd in Frankrijk, Spanje en Portugal. De plant kan zich bij het huidige klimaat ook vestigen in een aantal andere EU-lidstaten in het mediterrane gebied (Italië, Griekenland, Kroatië, Slovenië). Bij een extreme klimaatverandering zal de grens van mogelijke vestiging opschuiven naar het noorden, waardoor de plant zich ook kan vestigen in Nederland. Het klimaat in de zuidelijke lidstaten wordt dan minder geschikt voor de plant vanwege de te hoge temperatuur in de zomer.

Effect op biodiversiteit en ecosysteem

In de EU-lidstaten waar hakea zich heeft gevestigd, wordt de plant als invasief beschouwd. De verwachting is dat de impact ook groot is in de EU-lidstaten waar hakea zich kan vestigen. De plant vormt dichte bestanden waardoor inheemse soorten worden verdrongen, waaronder zeldzame en bedreigde soorten. De verdringing van inheemse soorten heeft ook negatieve effecten op de dieren die verbonden zijn met deze soorten.

Effect op ecosysteemdiensten

Hakea kan de vuurintensiteit bij branden vergroten; de zaden zijn goed bestand tegen vuur omdat ze in een dikke houtige vrucht beschermd zijn. Deze vruchten springen open na brand en de plant kan zich als een echte pionier vestigen op de door as verrijkte bodem.

Overige effecten

De dichte, ondoordringbare bestanden van hakea belemmeren de toegang tot recreatiegebieden. De scherpe bladeren kunnen mensen verwonden. De kosten van verwijdering kunnen hoog zijn. In Frankrijk waren de kosten circa € 13.000 per ha, in Portugal worden de kosten geschat op € 1500 per ha.

Deze effecten waren aanleiding voor plaatsing van hakea op de [Unielijst](#) van [EU-verordening 1143/2014](#).

2. Aanwezigheid en effect in Nederland

Stand van zaken medio 2021

Hakea kan zich voorlopig niet vestigen in Nederland, er zijn geen waarnemingen bekend.

Effecten

Omdat hakea zich voorlopig niet in Nederland kan vestigen, is geen impact op de biodiversiteit, ecosystemen, ecosysteemdiensten of overige impact te verwachten.

3. Wet- en regelgeving

Hakea staat sinds augustus 2022 op de Unielijst van invasieve exoten ([EU-verordening 1143/2014](#)). Een soort die op de Unielijst staat mag onder andere niet meer worden verhandeld en gehouden in EU-lidstaten. Verder geldt voor lidstaten de plicht om in de natuur aanwezige populaties op te sporen, te verwijderen, of als dat niet lukt, zodanig te beheersen dat verspreiding en schade zoveel mogelijk wordt voorkomen.

4. Wat te doen?

Hakea kan zich voorlopig niet vestigen in Nederland. Mocht de soort worden waargenomen dan kunnen de jonge planten met de hand worden uitgetrokken. Informatie over mogelijke managementmaatregelen staan in dit [rapport](#).

Waarnemingen van hakea in de natuur kunnen worden doorgegeven via [waarneming.nl](#).

5. Meer informatie

Oorsprongsgebied

Hakea is inheems in Zuidoost-Australië.

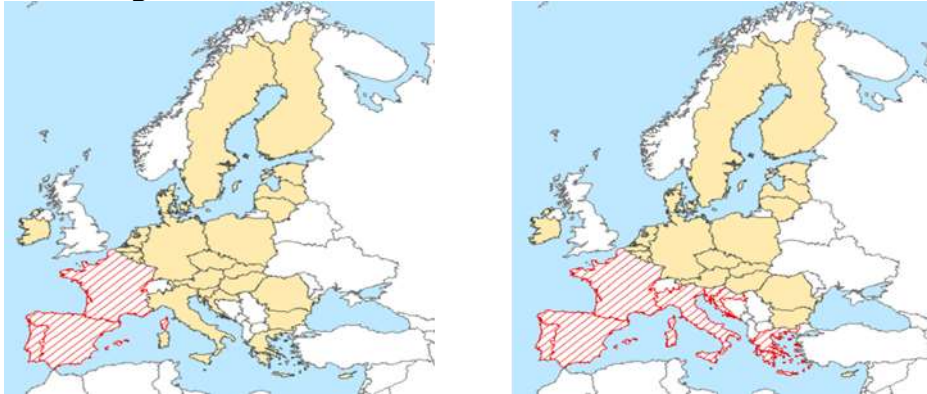
Habitat

In zijn geïntroduceerde Europese verspreidingsgebied is hakea aanwezig in verstoorde gebieden, met name in berm- en spoorwegranden. Ook komt de plant voor in bosranden, kustgraslanden, dennenbossen en eucalyptus-aanplant.

Introductieroute Europa

Hakea is in Europa verkocht als sierplant en als haagplant. Er zijn in Europa enkele aanbieders van deze plant. Er is geen andere introductieroute bekend.

Aanwezigheid in de EU

Links: vestiging in de EU in 2018, rechts mogelijke vestiging in de EU (gearceerde landen). In oranje zijn de overige EU-lidstaten aangegeven. Bron: [Europese risicobeoordeling](#)

Introductieroute Nederland

De mogelijke introductieroute is voor Nederland dezelfde als voor de rest van Europa.

Aanwezigheid in Nederland

De plant is niet gevestigd in Nederland en er zijn geen waarnemingen bekend.

Kans op introductie, vestiging en verspreiding

De kans op introductie is laag. De plant kan zich voorlopig niet vestigen in Nederland. Mocht de plant zich in de toekomst gaan vestigen dan verspreid de plant zich door zaden. De houtachtige vruchten blijven aan de plant en de zaden komen vrij na het afsterven van de plant, vaak ten gevolge van brand. De plant produceert veel zaden die door de wind over grote afstanden (meerdere kilometers) worden verspreid.

6. Risicobeoordeling

[Europese risicobeoordeling](#)

7. Bronnen

- [Europese risicobeoordeling](#)
- [Mogelijke managementmaatregelen](#)
- CABI-datasheet *Hakea sericea*, 2019. Bezocht op 2-11-2021
- [Q-bankplants](#). Bezocht op 2-11-2021